La diversitat és una oportunitat per desenvolupar els millors aprenentatges

written by José Luis Chofre | 25 de December de 2022

Moltes mares i pares ens hem trobat alguna vegada a una reunió d'inici de curs de l'escola o institut en la qual el tutor o la tutora ens planteja la qüestió que el grup és molt heterogeni; no com un avantatge, sinó com un condicionant que obliga a baixar ritmes i continguts.

Això, pensava jo, no hauria de ser una dada destacable ni negativa en un món i en una societat que lluita per celebrar cada vegada amb més llibertat la diversitat i en què les seues comunitats són àmpliament diverses des de fa molts anys.

Les aules, cada vegada més diverses, plantegen un repte als i les mestres, i al professorat en general, a posicionar-se entre els tres models d'organització d'aula: *mixture*, *streaming* o *inclusion*. Els dos primers responen a organitzacions d'aula pròpies dels anys 80 o 90 (a Espanya), quan la diversitat es considerava un problema i els grups homogenis eren la tendència.

La realitat actual de les aules és la diversitat, en el

sentit més ampli de la paraula, i el model que tota la comunitat científica internacional promou i dóna suport és *inclusion*. Potser en algunes escoles la diversitat continua vivint-se com un problema, però molts professionals de l'educació saben que la diversitat és generadora d'oportunitats d'aprenentatge d'alta qualitat si a les aules es promouen les actuacions educatives d'èxit. Com a mestre, fa molts anys que treballe amb grups diversos, igual que molts companys i companyes, i he pogut comprovar com eixa diversitat genera més oportunitats d'aprenentatge a través d'una de les actuacions educatives d'èxit: els grups interactius. Aquesta organització d'aula, on tot l'alumnat aprén en grups heterogenis i on entra voluntariat per a dinamitzar interaccions de qualitat guiades pels principis de l'aprenentatge dialògic, respon al model *inclusion* a la perfecció i obre possibilitats d'aprenentatge de màxim nivell a tot l'alumnat.
Després d'una escolarització completa en educació infantil i primària participant en grups interactius, l'escola on treballe aconsegueix que la diversitat no siga una barrera per a l'aprenentatge sinó que siga una oportunitat de desenvolupar els millors valors i sentiments i els millors aprenentatges. Quan als meus alumnes els pregunte pel seu punt de vista sobre el tema, em miren amb un gest de confusió. Es miren entre elles i ells i expliquen que "*quin rotllo això de ser tots iguals, doncs a mi m'agrada que em pregunten i ens ajudem i, el que no sé jo, doncs ho sap ella, i així és més divertit poder parlar entre nosaltres*" o "*ja veus, si tots foren igual que jo, quin rotllo, a mi m'agrada jugar un dia amb una amiga i un altre amb una altra i que siguen diferents*" o "*mira, jo sé de mates [matemàtiques] però de medi [coneixement del medi] sap més ell i ella de caste [llengua castellana], i així entre tots doncs ens va millor quan treballem junts*".

[Imagen propia]